

SABAH NAMAZINDAN SONRA ZİKRİN FAZİLETİ

*İnna neveyte'l-itikâfe fî hâze'l-mescidi
ilâ vakti'l-işrâki intisâben li hadîsi nebiyyike
Muhammedini'l-Mustafâ. Ellezî ravâhü't-
Tirmîziyyü rahimehullâhu an Enesin radiyal-
lahu anhü ve hassene ve kâle fîhi Resûlullah
sallallahu aleyhi ve âlihî ve selleme teslîmen
kesîrâ:*

مَنْ صَلَّى الْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ، ثُمَّ قَعَدَ يَذُكُرُ اللَّهَ حَتَّى
تَطْلُعَ الشَّمْسُ، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ، كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ
وَعُمْرَةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ

*Men salle'l-fecre fî cemâatin sümme ka-
ade yezkuru'llâhe hattâ tatlüa's-şemsü
sümme sallâ rek'ateyni kânet lehû ke-ecri
haccetin ve umretin tâmmetin tâmmetin tâm-
meh.*

*Sadaka Resûlullah ve netaka Habîbullah fî
mâ kâl ev kemâ kâl.*

Şu vakitten işrak vaktine kadar mescit
hâline getirdiğimiz bu mekânda oturup vakti-
mizi senin rızana uygun bir şekilde geçirmeye

niyet ettik, yâ Rabbi! Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'n hadîs-i şerîfine intisâben...

O hadîs-i şerîf ki en büyük hadis alimlerinden birisi olan İmam Tirmizî rivayet etmiş. Ve Peygamber Efendimiz orada buyuruyor ki;

Men salle'l-fecre fî cemaatin. “Kim ki sabah namazını cemaatle kılsa.” *Sümme kade yezkürü'llâhe.* “Sonra oturup zikrullahla meşgul olursa.” *Sümme sallâ rek'ateyni.* “Sonrada kalkıp iki rekât namaz kılsa.”

Kânet lehû ke-ecri haccetin ve umretin tâmmetin tâmmetin tâmmeh.

Böyle yapması ona çok sevap kazandırır.

Ne kadar sevap kazandırır?

Sanki kalkmış hac ve umre yapmaya gitmiş de, haccetmiş, umre yapmış kadar sevap kazandırır. “Tam bir hac ve umre, tam bir hac ve umre, tam bir hac ve umre” buyuruyor Peygamber Efendimiz.

“İmam Tirmizî, büyük bir hadis alimidir.” dedik ve bu hadîs-i şerîf için “hasen hadîs-i şerîf” diyor.

“Hasen hadîs-i şerîf” ne demektir?

“Sıhhatli, sıhhati güzel hadîs-i şerîf” demektir. Bu “hasen” sözü hadis ıstılahâtında değer verilen sözdür. Bu hadîs-i şerîf, *hasen* hadîs-i şerîf.

Demek ki günün evvelinde, sabahın ilk vaktinde herkes uykudayken, yeni bir gün başlarken insanın kalkıp sabah namazı kılması güzel. Sabah namazından sonra da mescitte oturması güzel, zikrullah yapması güzel, sonra kalkıp iki rekât namaz kılması güzel. Bunun sevabı çok; bunu yapan tam bir hac ve umre yapmış kadar sevap alacak.

Biliyorsunuz “tam bir hac ve umre, tam bir hac ve umre, tam bir hac ve umre” diye üç defa söylemiş, Peygamber Efendimiz.

Hac ve umre zor yapılıyor; uçaklar pahalı, mesafe uzun, masraflar çok. Buradan birisi umre yapmaya kalkıp giderse bir de oradaki otel masraflarını eklersek artık rakamı siz söyleyin. Çok büyük bir meblağ insanın cebinden çıkacak.

Halbuki sabah namazlarında oturup böyle zikrullahla meşgul olunca Allah oturduğu yerden insana bu sevabı veriyor.

Allahu Teâlâ hazretlerinin lütfu böyledir, işi böyledir. Cenâb-ı Mevlâ verdiği mükâfâtı çok bol verir. Kulunun küçük bir hareketini, çok büyük mükâfâtle mükâfâtlandırır, azıcılığını çoğa sayar. Mühim olmayan bir şeyi değerlendirir, çok sevap verir.

a. Cemaatle Namaz Kılmanın Fazileti

Mesela cemaatle namaz kılıyoruz. Cemaatle namaz kılmak, odamızda kendi başımıza sabah namazını kılmaktan yirmi yedi kat daha sevaptı.

Neden buraya geldi?

Muhabbet oluyor. “Muhabbetli bir toplu namaz oluyor.” diye sevap fazla oluyor. Hem yirmi yedi kat fazla sevap. Halbuki şurada kılsaydı az bir sevap alacaktı; oradan buraya geldi, yirmi yedi kat sevabı fazla.

“Şu kulum *Lâ ilâhe illallah* dedi, benden başka yaradan olmadığını, tanrı olmadığını bildi. Ben bunu cennetime sokayım.” diyor. *Lâ ilâhe illallah* dedi diye cenneti geliyor.

Cennetlik olmak demek ne demek?

Bunun ölçüsü, boyutları ne?

Cennetlik olunca insan ne olur?

Gelmiş ve gelecek bütün insanlar cennete girdikten sonra; cehennemde yanmış, dünyada işlediği kusurların cezasını çekmiş insanlarla, cezasını tamamlamış olanlar da hapisten çıkar gibi cehennemden çıkacaklar, cennete girecekler.

Çünkü putperestler onlara diyecekler ki;

“Bak sizin *lâ ilâhe illallah* demeniz cehennemde size ne fayda verdi? Siz de bizimle beraber cehennemdesiniz. Gördünüz mü? Ne farkı var?” diyecekler.

“O söz üzerinize Cenâb-ı Mevlâ gazaba gelecek.” diyor Peygamber Efendimiz. O müşriklere gazaba gelecek ve meleklerine diyecek ki;

“Mü’min olup da suçundan dolayı cehenneme girmiş kullarımı cehennemden çıkarın!”

Mü’min insan cehenneme girer mi?

Girer.

Adam öldürmüştü girer, içki içmişse girebilir. Allah affetmemişse “Cezasını çeksin.” Denilirse girer. Zina etmişse girer, hırsızlık

yapmışsa girer, kalp kırdıysa girer; hatalarından dolayı cehenneme girebilir.

Melekler cehennemde kapkara olmuş, kömür gibi olmuş olan o kişileri *nehrü'l-hayat*'ın suyu ile -hayat nehri; ilginç isim- hayat nehri-nin suyu ile yıkayacaklar. Ondan sonra onlar derenin kenarında patlayıp filizlenen tohum gibi yeniden filizlenecekler, tekrar eski hallerine gelecekler. Kapkara, yanmış halleri, cehennemde azapları çektikten sonraki yanık halleri değişecek. Sonra Allah onları cennete sokacak.

Böylece mü'min olup da suçundan dolayı cehenneme girmiş olanlar da cennete girecekler. Doğrudan doğruya girenler zaten hemen girecekler.

İlk kim girecek?

İlk önce cennete girecek kimse Peygamber Efendimiz:

“Cennetin kapısına gireceğim ve kapısını çalacağım. Çaldığım zaman içeride cennetin bekçisi olan ‘Rıdvan’ isimli melek ‘Kim o?’ diye soracak. ‘Ben Resûlullah Muhammed’im.’ diyeceğim *sallallahu aleyhi ve sellem*. Onun

üzerine Rıdvan cennetin kapısını açacak ve diyecek ki; ‘Soruşumun sebebi şuydu yâ Resûlallah, Allah bana emretmişti:

بِكَ أُمِرْتُ أَنْ لَا أَفْتَحَ لِأَحَدٍ قَبْلَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

Bike ümirtu en lâ eftaha kableke ya Resûlallah. “Bu cennetin kapısını senden daha evvel gelen birisi olsa bile açmam, ‘Açmayayım.’ diye Allah bana emretmişti. Onun için ‘Gelen kim?’ diye soruyorum. Buyur yâ Resûlallah!” diyecek.

Cennete ilk önce Peygamber Efendimiz girecek.

Ondan sonra?

الدخول الاولين

ed-Dühûlu’l-evvelîn girecek.

Dühûl, *dâhil* kelimesinin çoğulu. Arapçada ism-i fâilin bu çeşit çoğulları da var.

Mesela *sücûd* “secde edenler” demek, *duhûl* “dâhil olanlar” demek, *rükka*’ “rükû edenler” demek. Bir şekil bu.

ed-Dühûlü’l-evvelîn. “Cennete ilk girenler” girecekler.

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ

*Ve's-sâbikûne'l-evvelûn.*¹

Allah'ın mukarreb kulları girecekler, peygamberler girecekler. Mü'minler, salihler girecekler.

Tamam, cennetlikler girdi.

Ondan sonra cehennemde cezasını çekmekte olup da cezası tamamlanan mü'minler birer birer girecekler, girecekler, girecekler, girecekler...

“Var mı daha?”

“Yok, bitti artık.”

“Cehennemden çıkacaklar çıktı mı tamamen?”

“Çıktı.”

“En sonuncu şu:”

Peygamber Efendimiz, cehennemden en son çıkan şahsı anlatıyor:

¹ 9/Tevbe, 100.

O hayat suyu ile yıkandıktan sonra kendine gelince tekrar varlığını kazanınca Allah diyecekmiş ki;

“Kulum, ne istiyorsun?”

“Yâ Rabbi! Beni bu cehennemden çıkar, başka bir şey istemem. Bir çıkar beni buradan, daha gayrı bir şey istemem senden.”

“Peki, çıkarın şunu!”

Cehennemden çıkaracaklarmış.

“Kulum, ne istiyorsun?”

“Yâ Rabbi! Yönümü, yüzümü cehennemden çevir. Görmeye ve kokusuna dayanamıyorum.”

Görmeye bile dayanamıyor, kokusuna bile dayanamıyor.

“Görmeye ve kokusuna dayanamıyorum. Yönümü bu taraftan, onun tarafından çevir.”

“Peki, çevirin kulumu!”

Çevireceklermiş. Demek kendi başına da kıpırdayamıyor. Meleklerin işi. Kolay değil, yandı, yakıldı, yeniden yapıldı. Yönü dönünce bu sefer bir bakacakmış ki karşıda cennet.

“Yâ Rabbi! Ben ‘Senden bir şey istemeyeceğim.’ dedim ama ne olur beni şuraya sok.” filan derece derece, isteye isteye Allah onu da cennete sokacaktı.

En sonuncu bu!

En sonuncu cennetlik kimse de cehennemden çıkınca cehennemin kapıları arkasından bir daha açılmayacak şekilde kapatılacak.

b. Cehennem’de Ebedi Kalınacak Mı?

Ondan sonra Allahu Teâlâ hazretleri cehennem ehline diyecek ki;

“Siz cehennemde ebedî kalacaksınız, çıkmak yok.”

Cehennemin kapısı kapatılacak. Ölmek de yok! Hani cehennemde ölse insan kurtulur. Ölüm bir kurtuluştur. Adam hasta, inliyor. Ölüyor kurtuluyor.

“Çok çekti zavallı, kurtuldu. Ne yapalım, Allah rahmet eylesin.” diyoruz.

Cehennemde ölüm yok!

لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ
عَذَابِهَا

*Lâ yukdâ aleyhim fe-yemûtü ve la yühaf-
fefü anhümü'l-azâb.*² “Azabında hafifleme de
yok, ölmek de yok.”

Peki, ne olacak?

Yanacak, yanacak, yanacak... Yeniden ta-
zelenecek. Yeniden yanacak, yanacak, yana-
cak... Yeniden tazelenecek...

كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا
لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ

“Derileri cayır cayır yandıktan sonra tek-
rar onların derilerini yenileyeceğiz tazeleye-
ceğiz ki yeniden yansın, azabı yeniden çek-
sin.”³

“Aynı azabı mükerreren, peşi peşine,
tekrar tekrar yine çeksin.” diye tazeleyecek.

² 35/Fatır, 36.

³ 4/ Nisa, 56.

Yine azap, tazeleyecek yine azap. Ölmek yok! Cehennemlikler ölmeyi çok isteyecek. Kapılar kapatılacak.

Allahu Teâlâ hazretleri onlara; “Siz cehennemde ebedî kalacaksınız.” diyecek.

Sonra remz olarak, sembolik olarak bir koyun şeklinde ölüm, cennet ve cehennemin arasına getirilecek, kesilecek.

Ne demek?

Ölüm yok. Cehennemde de ölüm yok. Ölüm olayı yok ediliyor. Kurban kesilir gibi ölüm hadisesi kaldırılacak.

Bu en son cehennemden çıkmış olan şahıs da cennete girecek. Bu sefer cennet ehline de Allahu Teâlâ diyecek ki;

“Ey cennet ehli, siz de cennette ebedî kalacaksınız.”

هُمُ فِيهَا خَالِدُونَ

*Hüm fîha hâlidûn.*⁴

“Allah’ın nimetlerinden istifade edin.”

⁴ 7/Araf, 36.

Onlar da cennete girecekler.

Bu cennete en sonuncu giren insana Allahu Teâlâ hazretleri Őu yaŐadığımız dünya kadar ve yedi kat semâvât kadar, Őu anda bizim tanıdığımız Őu feza ve kâinat kadar yer verecek.

Allahu Teâlâ hazretleri, en sonuncuya bu yerler gökler kadar verir Ve o da sanacak ki “Allah cennette en büyük mükâfâtı bana verdi galiba.” diyecek, en büyük mükâfât kendisinin sanacak.

Çünkü Allahu Teâlâ hazretleri cennete girenlere, hatıra hayale gelmeyecek kadar, sığmayacak kadar büyük mükâfât verecek Tabi daha önce girenler, ilk girenler çok daha muazzam nimetlere sahip olacaklar ama o onu bilmiyor.

“Peki, insan sonunda cennete girecekmiş. Eh, güzel.” diye cehennemi hafife almamak lazım.

Çünkü cehenneme bir düşen insan çok uzun bir müddet yanacak. Ne kadar yanacağını geçen seneler bir hesaplamıştık, hatırlayalım;

ahkâben yanacaktır. *Ahkâben* demek, “asır-larca” demek, “ömürlerce” demek. *Ahkâben* kelimesinin tekili *hukb*. *Ahkaben* “hukblarca” demek.

لَا بَشِيرَ فِيهَا أَحْقَابًا

Lâbisîne fiha ahkâbâ.⁵ “Orada *ahkâben* kalacaklardır.”

Hukblar müddetince kalacaklardır. Bir hukb seksen üç sene kadar. Bir insanın ortalama ömrü kadar. Hukblarca kalacak dediğine göre bu; “Üç hukb kalacak.” demektir.

Çünkü Arapçada iki tane olsa *ahkâben* denmez, *hukûbeyni* denir. Arapçada iki kelimesinin ayrı söylenişi var.

Ebeveyn; “anne baba.” *Haseneyn*; “Hasan Hüseyin.” *Kamereyn*; “ay ve güneş.”

“Hz. Osman-ı zinnûreyn” ne demek?

Zi, “sahip” demek, *zinnureyn*, “iki nurun sahibi.” Nur, Nureyn.

Hz. Osman niye “iki nurun sahibi” adını almış?

⁵ 78/Nebe, 23.

Peygamber Efendimiz'in kızı ile evlenmiş, Peygamber Efendimiz'e damat olmuş. O kızı âhirete irtihal edince, vefat edince çok üzül-müş.

“Üzülme, ben sana bir kızımı daha vere-ceğim.” demiş Peygamber Efendimiz; bir kı-zını daha vermiş. Böylece onun vefatından sonra bir kere daha Peygamber Efendimiz'e damat olmuş.

Zinnureyn, “iki nur sahibi.”

Demek ki *hukûbeyn* demediğine göre *ahkâben* dediğine göre en aşağısı olsa üçtür de üçten ne kadar fazla ise o bilinmez, çoğul.

“Bizim kaldığımız bu sitede, kentçikte, ovada ağaçlar var.”

Kaç tane ağaç var, belli değil. *Lar* dedi mi “bir taneden fazla” demek. Ağaçlar. Artık kaç taneyse belli değil.

Ahkâben, “hukblarca” demek. İkidenden fazla da en aşağı üç de, artı yukarısını söyleyebiliriz. Belki adamına göre de değişir. O üç hukb kalacak, öteki beş hukb kalacak, ötekisi on hukb, ötekisi yüz hukb. Hukb, “ömür” diye-lim biz. Ömürlerce kalacak.

Bir ömrüm seksen üç sene olduğunu düşünürsek... Türkçeye tercemesi olarak “ömür” diyelim. “Ömürlerce kalacak.”

Peki, tamam, bir ömür seksen üç yıldır ya, seksen üç çarpı üç. Üç kere sekiz yirmi dört, üç kere üç dokuz, iki yüz kırk dokuz; iki yüz elli yıl kalacak. İki yüz elli yıl cehennemde cayır cayır, cayır cayır yanacak.

Müslüman ama suçlu kerata, cezasını çekecek. 250 yıl!

250 yıl kolay geçer mi?

Sen kaç yaşındasın? Oradan hesapla. Cehennemde iki yüz elli yıl yanacak. O kadar da değil.

Peygamber Efendimiz diyor ki;

“Yalnız bu iki yüz elli yıl, dünyanın iki yüz elli yılı değil, âhiretin yılı.”

وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

*Ve inne yevmen inde Rabbike ke-elfi senetin mimmâ teuddûn.*⁶

⁶ 22/Hac, 47.

Âhirette zaman dünyadaki gibi değil.

Bak, Kur'ân-ı Kerîm ne kadar bilimsel, dikkat ediyor musunuz?

Sözden söze geçiyoruz ama... Nasıl hak kelâmı olduğu anlaşıyor!

O zamanın insanları, zamanın böyle çeşitli olduğunu bilemezlerdi bile, tahmin bile edemezlerdi. Her gezegende zamanın farklı olduğunu bilemezlerdi, anlayamazlardı.

Demek ki kelâm-ı ilâhî!

Bak, âhirette gün, dünyadaki gibi değil. Bir gün, dünyanın bin yılı kadar. Bir günü bin yıl olursa 365 günü 365 bin yıl olur, 240 sene olduğuna göre 240 çarpı 365 bin edince cehenneme düşen bir insanın, en az cezası olanın 365 bin çarpı 250 bin yıl yanacağı bu hadîs-i şerîften anlaşılıyor.

Düşmemeye çalışmak lazım, cehennemden çok korkmak lazım, paçayı kurtarmaya çalışmak lazım. Cehenneme düşmemek için çok çalışmak lazım.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Cehennemden kendinizi koruyun:”

اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ

Itteku'n-nâre velev bi-şikkı't-temre. “Paranız yok, pulunuz yok, fakirsiniz, açsınız, açıksınız, sefilsiniz, perişansınız, miskinsiniz ama temrenin, hurmanın yarısının hediyesi verilmesi şeklinde bile olsa, -çünkü öyle verince sevap kazanacak- kendinizi cehennemden koruyun.” diyor.

Fatıma anamıza diyor ki;

“Yâ Fatıma. Canım kızım, sevgili kızım! Aman kendini cehennemden koru. Aman ibadetine dikkat et! Babanın peygamber olması seni kurtarmaz kızım, yavrum.” diyor.

c. **Peygamber Efendimizin Hanımları Nasıl Hayat Sürmüştür?**

Peygamber Efendimiz diyor bunu. Peygamber Efendimiz'in zevceleri, hanımları, öyle ömür geçirmişler ki, öyle yaşamışlar ki...

Nasıl yaşamışlar?

Bu kadar şanlı, şerefli, izzetli, kıymetli bir insanın hanımları, biz yirminci yüzyılın aklıyla söylesek ne deriz?

“Böyle bir zâtın hanımları, krallar gibi yaşarlar.” deriz, değil mi?

Bizim mübarek validelerimiz nasıl yaşamış?

Öyle üzüntülü, öyle sıkıntılı, öyle aç, öyle sefil yaşamışlar ki evde üç ay yemek pişmemiş.

Yok!

Peygamber Efendimiz sabahtan sonra eve gidiyor;

“Yiyecek bir şey var mı?”

“Yok, yâ Resûlallah!”

Yok! Mutfak yok, buzdolabı yok, market yok, para yok, mark yok, dolar yok, fırın yok, kasap yok. Kasap dükkanı filan yok.

“Yok, yâ Resûlallah! Evde bir şey yok.”

Dolap da yok evde; tel dolap da buzdolabı da hiçbir şey yok.

“Eh zaten ben de bugün oruç tutmayı düşünüyordum.” diyor. Oruç tutmaya niyetleniyor.

Karnı acırmış. O zamanın insanları açlıktan, yerden yassı taş bulurlarmış, güneşte ısınmış, o yassı taşı alırlar, sıcacık karnlarına bastırırlarmış, bağlarlarmış. Karnına taş bağlarmış ki bunun sıcaklığı midenin açlık hissini biraz geçirirmiş.

Peygamber Efendimiz karnına taş bağlamış.

Birisi gelmiş;

“Yâ Resûlallah, açım, bana biraz yardım et, sadaka ver, bir şey ver. Bak karnıma taş bağladım.” demiş.

Peygamber Efendimiz de kaldırmış gömleğini;

“Bak, benim karnımda iki tane var.”

Oldu mu hemen verirdi, bekletmezdi.

Aç, yok.

Kendilerine bir şey gelmez miydi?

Bunlar halk tarafından seviliyor, acaba bunlara bir şey gelmez miydi?

Gelirdi.

Peygamber Efendimiz'in sert yatakta yattığını duymuşsunuzdur. Hurmayı biliyorsunuz, hurma dallarından yapılmış yatakta yatarmış. Yaylanır mı? biraz yumuşaklığı, rahatlığı Var mıdır?

Bir hanımefendi, Peygamber Efendimiz'in sert yatakta yattığını görmüş. Allah razı olsun, bir güzel yatak hazırlamış. Tabi koyun var, yün var güzel bir yatak hazırlamış, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e göndermiş;

“Ya Resûlallah, buyur bunda yat, bana da dua et.” demiştir, tahminim.

Peygamber Efendimiz yatağı sermiş, o gece o yatakta yatmış. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz öyle rahat uyumuş ki gece teheccüd namazına kalkamamış.

Ertesi gün demiş ki; “Bu yatağı alın, götürün, bir fukaraya verin. Bu gece bunun yüzünden teheccüd namazına kalkamadım, çok rahat uyudum.”

Bak, biz rahat uyumayı istiyoruz, Resûlullah Efendimiz ne yapıyor, gelmiş olduğu halde başkasına veriyor.

Bir keresinde kendisine güzel bir elbise hediye ettiler, çok güzel. Giydi, rengi tam uygun oldu, çok yakıştı.

“Hediye, buyur giy yâ Resûlallah!” dediler.

Birisi geldi;

“Yâ Resûlallah, bu gömleği bana versene.” dedi.

Daha sırtında gömlek ısınmadan, Peygamber Efendimiz çıkardı ona verdi.

Millet yanına geldi;

“Ya ayıp ettin, senin bu yaptığın doğru mu? Daha yeni giymişti Resûlullah Efendimiz, daha sırtında ısınmadı bu gömlek, hemen istedin.”

“Ben de ‘Ölürsem kabrime koyarım.’ diye düşündüm” dedi.

Onun da hesabı başkaymış. “Eski elbiselelerinden birisini ver, yâ Resûlallah!” demiyor, sırtındakini istiyor. Neyse böyle; verirdi, bekletmezdi.

Çok aç gezerlerdi, çok sabrederlerdi.

Mesela olan yığıldı. Harpten ganimet malı gelirdi, yığılırdı. Peygamber Efendimiz dağıtırdı, dağıtırdı, dağıtırdı, hiçbir şey kalmazdı.

“Sakla be, mübarek adam!” deriz biz. Biri biraz fazla yoksulluk çekse deriz ki; “Biraz kendine ayır.”

Hepsini dağıtırdı Peygamber Efendimiz. Sabah geleni akşama bırakmazdı, akşam geleni sabaha bırakmazdı. Durmazdı yerinde, dağıtırdı. Gelmiyor değil ama dağıtıyor.

Jakarta’da şahane iş merkezleri var, muazzam güzellikte çarşılar var, girince insan aklını kaybediyor. Orada bizi bir lokantaya götürdüler. Önümüze kocaman bir liste getirdiler.

“Şu kebab türünü mü istersin, bu balık türünü mü istersin, şunu mu istersin bunu mu istersin? Hangisi?”

“Şu olsun, tamam!”

Ana yemek ısmarlandıktan sonra, şurası gibi belki yedi, otuz belki kırk çeşit yeşillik salata çeşitleri... Kendin git, tabağına istediğin kadar al. Marul mu istersin, havuç mu, rus salatası mı, amerikan salatası mı, yeşillik mi,

karnabahara benzeyen bir şeyler var ondan mı, şundan mı, tabağı istediğın kadar doldur.

Bir seferlik mi yiyeceksin?

Hayır, istediğın kadar git gel, ana yemek geldikten sonra tekrar tekrar tabağı doldurup gelmek serbest. Ye Allah'ım ye! Zaten tabak süslü, zinetli geliyor, kebabların yanına bir şeyler konuluyor, zaten o yeter, yiyorsun. Adam gözünün içine bakıyor, tabaklar boşalınca alıyor, yeni tabak getiriyor. Onlar bittikten sonra tatlılar, tatlılar da sıralanmış; on çeşit, yirmi çeşit, otuz çeşit. Onlardan yiyorsun, tabağına alıyorsun getiriyorsun.

Ama biz bir şeyi ziyan etmedik. Ben yiyemezsem Mehmet Ali'ye verdim, Mehmet Ali yiyeemezse öbür arkadaşına verdi, tabaklardakini çöpe attırtmadık. Ölçülü almasak bile yiyemediğimizi dağıttık. Yumurta mı istersin, şunu mu istersin bunu mu istersin her şey var.

İnsan ölçülü olarak, zamanını ayarlayıp bir gün öğleyin oraya gitse bir yemek yese günde, yirmi dört saat yeter. Başka yemek istemez. Ucuz da, tatlı da...

Bitiyor, adam gözünün içine bakıyor, masaya bakıyor, hadi boş tabaklar da gidiyor, bir tane daha geliyor. Meyveler var, git istediğin kadar meyve al. Ye Allah'ım ye! Ye Allah'ım ye!

“Bir daha ben bu dükkana gitmem! Nedir bu ya, bizi patlatacaklar; bu adamların niyeti kötü!” dedim.

İstediğin kadar ana tabak ısmarladıktan sonra ötekiler beleş, bedava, serbest. İstediğin kadar ye...

Öyle değil ki... Peygamber Efendimiz'in zamanı öyle değildi; yemek yoktu, un yoktu, buğday yoktu, sebze yoktu. Hurma vardı. Hurma da kururdu, kurtlanırdı. Bir hurmaları vardı.

İki şeyle ömürleri geçerd; su lıkır lıkır, hurma tıkır tıkır. Kuru hurma ve su. “İki karayla ömrümüz geçerd.” diyor Peygamber Efendimiz veyahut ashâbı.

Nedir iki kara?

اسودان

Esvedân, *esved* “kara” demek.

حجر اسود

Hacer-i esved diyoruz ya.

Nedir *esvedân*?

Hurmayla su.

Su kara değildir ama artık içleri kararıyor zavallıların, demek çeşit yok. Aç yatarlardı, uyuyamazlardı, uyku tutmazdı, dışarı çıkarlardı. Açlıktan karınları bellerine yapışırdı, içeriye doğru... Afrika'daki açlar var ya, onları gözünüzün önüne getirin, öyle. Verirlerdi verirlerdi... Cehennemden korunmak için verirlerdi. Cenneti kazanmak için Allah rızasını kazanmak için verirlerdi.

Sonuç itibariyle iş böyle, aziz ve muhterem kardeşlerim!

Verirlerdi, verirlerdi, verirlerdi...

Şimdi biz buraya nereden geldik?

“Sabah namazından sonra oturup zikredersek iki rekât namaz kılırsak insan hac ve umre sevabı kazanıyor. Az bir şey değil.” derken dedik ki; “Allah böyle küçük bir davranışa çok sevap veriyor, Allah'ın âdeti böyle” diye başladık anlatmaya.

Allahu Teâlâ hazretleri kullarına bir *lâ ilâhe illallah* dedi diye cenneti veriyor.

d. Cennete En Son Girenin Mükafatı

Cennete en son girenin kazancı ne kadar, mülkü ne kadar?

Bu dünya kadardır, bu gökler kadardır. Havada uçması da var cennette. İnsan havada uçacak, istediği yere gidecek. İsteddiği meyve kendisine gelecek, uzandığı zaman, şu meyveyi almak istediği zaman meyve kendisine doğru uzanacak, dalı uzanacak, istediği gelecek. Uçacak, havalarda gezecek.

Tabi yedi kat semalar kadar mülkü olursa bir insanın gezme kabiliyeti de olması lazım; uçacak, gezecek. Bir *lâ ilâhe illallah* dedi diye bunları veriyor Allah. İyi kulu oldun mu çok veriyor Allah.

Hatta Allah o kadar cömert ki dünyadayken kötü kullarına da veriyor. Kendisine inmayan, kendisine tapmayan, kendisini dinlemeyen, âsi, kâfir, zalim, müşrik, münâfık kullarına da veriyor. Hatta bazen onlara daha çok veriyor.

“Mü'minler hazmedememe durumuna düşmeseydi onların evlerinin eşiklerini altından yapardım.” diyor.

Bu dünyada veriyor.

Neden?

Bu dünyanın kıymeti olmadığı için, imtihan olduğundan... Millet oraya heves ediyor. Halbuki heves edilecek bir şey yok. Heves edersen Resûlullah'a heves et, sahabe-i kirâma heves et.

“Hocam, şimdi onların halini anlattın. Ben şimdi onların hâlini düşünüyorum, ben öyle istemiyorum ki. Ben arabam olsun, köşküm olsun, havuzum olsun istiyorum.” der, insan değil mi?

Hâsılı Allah çok verebiliyor, düşmanına bile veriyor, kâfire veriyor. Dünyada var, âhîrette yok. Dünya hayatının kıymeti olmadığından, dünya hayatı sıfır olduğundan dünyada veriyor.

Firavun'a Mısır mülkünü vermiş. Adamın amma saltanatı varmış. Mezarını açıyorlar; sandukalar altın. Kahire Müzesi'ni gezdik.

“Bu kadar altını nereden buldu bu? Şimdi bu altın madenleri neredeyse bulalım, bu firavun nereden buldu?” dedim.

Her şeyi altın, maskesi altın, görüyorsunuz televizyonlarda ne kadar yakışıklı maske, pırıl pırıl altın. Sandukası altın, bir tane sanduka değil, kutu içinde kutu, kutu içinde kutu, kutu içinde kutu enramın içine, piramidin içine usturuplu, sanatlı öyle yerleştirmişler.

Bir yerinden duvarı kazdıkları zaman sandukayla karşılaşmışlar, koca Firavun’un sandukasını, üç yılda çıkartmışlar yerinden. En büyük sanduka, üç metre dört metre, kocaman. Onu çıkarmışlar, bütün altın kaplama. Duvarları açmışlar nasıl çıkardılarsa çıkarmışlar.

Arkeoloji alimleri *âsâr-i akika* eserleri bulan alimler, fırçayla falan çalışıyor, kırmadan, örselemeden çıkarmaya özen gösteriyorlar. O dörde dört ebatlı kocaman oda gibi, o büyük var ya şurada, onlar gibi... Onu çıkarmışlar.

“Onun içine sığınacak kadar ne var bunun içinde?”

“İki cin var.” Onu çıkarmışlar.

“Onun içinde ne var?”

“Bir daha var.”

Onu çıkarmışlar. Mısır Müzesi'nin uzun koridoruna bu çıkardıklarını -tabi hepsi iç içeydi ama- her birini ayrı bir camekâna koymuşlar, geziyorsun, gözünle görüyorsun. En büyük içine ikinci, onun içine üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı en sonuncunun içinde de mende-
burun tamamen altından, som altından yeri.

Onu da gördük, ömrümde som altını ben o Firavun Müzesi'nde, Mısır'da gördüm. Allah Allah, millet neden altın için birbirini yiyormuş orada anladım, amma güzel madde ha! Sapsarı, pırıl pırıl, paslanmıyor, bozulmuyor, soy maden ya bir şey olmuyor. En içine de -artık orası çekirdek kısmı- som altın. Çok kıymetli, paha biçilemez.

Onların bir kısmı Kahire Müzesi'nde, bir kısmı Avrupa'ya gitmiş. Kaçmış. Kazılarda bulunanların bir kısmını göstermelik Mısır hükümetine veriyorlarmış; ötekisi Avrupa, Amerika devletlerinin müzelerinde. Bu eski eser ilmi ne kazanç sağlıyor.

e. Karun'un Mal Varlığı

Allah, düşmanlarına daha çok bile vermiş. Firavunlara, Nemrutlara, Karun'a... Karun giyinmiş, süslenmiş, donanmış bir çıkmış halkının karşısına, herkesin ağzının suyu akmış:

“Allah keşke şu Karun'a verilenden bize de verse ya. Amma devlet!”

Milletin ağzının suyu akmış. Öyle çok malı mülkü varmış ki hazinelerinin anahtarları bir insan tarafından taşınamazmış.

إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ

“Hazine odalarının anahtarları güçlü kuvvetli bir grup insan tarafından taşınırmış.”⁷

Öyle bir anahtar değil, o kadar zengin.

Ne olmuş?

O gün öyle sükse yapmış, fiyaka yapmış; ertesi gün yere batırmış Allah. Biraz ipini salıyor ama ertesi gün tepeliyor. Koca balık yakalanmış ama oltayı yutmuş, zoka midesinde, ondan sonra o ertesi gün belasını buluyor. Firavun da öyle, bir müddet saltanat sürmüş,

⁷ 2//Kasas, 76.

gezmiş tozmuş. Allah Musa *aleyhisselamı* gönderdikten sonra bütün âyetleri, delilleri göndermiş.

Neden yola gelmemiş?

Söz vermişler, dönmüşler; söz vermişler, dönmüşler; söz vermişler, dönmüşler... Bela göndermiş, musibet göndermiş, felaket göndermiş, âfet göndermiş. Âfet geldiği zaman diyorlarmış ki; “şu Musa’ya gidelim, Rabbine rica etsin bu âfeti kaldırsın.”

Gidiyorlarmış; “Yâ Musa! Çok perişan olduk, halk perişan oldu, bütün ahâli mahvoluyor, Allah şu âfeti kaldırsın, kaldırırsa iman edeceğiz.”

تِسْعَ آيَاتٍ

*Tis’a âyât.*⁸

Böyle dokuz tane şey peş peşe geliyor. “İnanacağız.” diyorlar, Allah kaldırıyor; inanmıyorlar. İkinci bir felaket geliyor; “Kalkarsa inanacağız.” diyorlar...

Allahu Teâlâ hazretleri, *sabûr*.

⁸ 17/İsra, 101.

Allah'ın isimlerinden birisi ne?

Sabûr. Gafûr gibi.

Ne demek?

“Çok sabırlı.” Anında kahretmiyor. “Kul doğru yola gelsin.” diye peygamber gönderiyor, mucize gönderiyor, ikna edecek şeyleri gönderiyor.

“Tamam, şu şöyle olursa artık inanacağız.” diyor, sonra yine dönüyor. Gemide dalgalar gemiyi çatırdatırken; “Yâ Rabbi! Beni sağ salim karaya çıkar sana şunu yapacağım, şu hayrı hasenâtı yapacağım.” diyor, karaya çıkıyor, unutuyor.

İnsanoğlu dönecek, bazıları...

Kâfirlere daha çok verebiliyor ama bu dünya hayatı sıfır. Çünkü âhîret sonsuz, sonsuzun yanında bu az bir şeydir. İşte biz ömrümüzün bir miktarını yaşadık. Ne var?

Osmanlı şairi diyor ki;

Dünyada ne bulduk ki ölümden kaçılısın.

Âhîret daha güzel. İnsan kaymakla, balla, börekle beslense bir zaman gelir, bıkar. Ama

cennet nimetleri... Gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, kimsenin hatırına hayaline sığmayan çeşitli, değişken sonsuz nimetler veriyor Allah.

Onun için Allahu Teâlâ hazretleri bizi de lütfuna erdirdiği kullarından eylesin.

Tabi işin bir de ahlâk yönü var, ahlâkî bakış var. Bizi Allah yaratmış, biz onun kuluyuz, bizi Allah besliyor, rızkımızı *Rezzak* olan Allah veriyor, sıhhatimizi Allah veriyor.

Hiç mi bizim nezaketimiz yok ki bir teşekkür etmiyoruz?

Bizim bu iyi kulluğu neden yapmamız lazım?

Allah'ın verdiği nimetlere; “Çok şükür yâ Rabbi, teşekkür ederim, *thank you very much*” demek nezaket değil mi?

Gözümüzü, kulağımızı, dilimizi, aklımızı, midemizi, sıhhatimizi, dengemizi kaybetsek ne yaparız?

Tüm servetimizi veririz. “Aman, benim gözümdeki şu hastalık geçsin, kör olmayayım, aman şu durumdan kurtulayım.” deriz.

Fabrikatör olup da amansız bir derde düşüp de hepsini verip sıhhatini kurtaranlar var. Bildiğim insanlar var, Türkiye’de.

Allah bizi lütfuna erdirsin. İşin dürüstlüğü, doğruluğu, centilmenliği, güzelliği Allah’a şükretmektir, Allah’a şükür için güzel ibadet etmektir.

Haylazlık etmemek lazım, yaramazlık etmemek lazım, kibar olmak lazım, dürüst olmak lazım. Hakkaniyetli olmak lazım, vefalı olmak lazım, iyi kulluk etmek lazım. İşin doğrusu budur. Allah bizi böyle kullarından eylesin.

Sübhâne Rabbike rabbi’l-izzeti amma yesifûn ve selâmun ale’l-mürselîn ve’l-hamdü lillâhi rabbi’l-âlemîn.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün HADİS DERSLERİ’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

